

Prehľad reštriktívnych opatrení EÚ prijatých v nadväznosti na situáciu na Ukrajine

1. Reštriktívne opatrenia upravené v

- a. *rozhodnutí Rady **2014/145/SZBP** zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územné celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (v znení neskorších predpisov) a*
- b. *nariadení Rady (EÚ) **269/2014** z 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť alebo nezávislosť Ukrajiny (v znení neskorších predpisov)*

stanovujú cestovné obmedzenia a zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré priamo alebo nepriamo vlastnia alebo kontrolujú fyzické alebo právnické osoby uvedené na sankčnom zozname (momentálne osoby z Ruska a Bieloruska). Okrem toho sa zakazuje poskytovať týmto osobám (priamo či nepriamo) nové finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje.

2. Reštriktívne opatrenia upravené v

- a. *rozhodnutí Rady **2014/512/SZBP** z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (v znení neskorších predpisov) a*
- b. *nariadení Rady (EÚ) **833/2014** z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (v znení neskorších predpisov)*

sa zameriavajú na obmedzenie prístupu Ruska na kapitálový trh, obmedzenie obchodovania, vývozu, poskytovania technickej pomoci, financovania alebo finančnej pomoci na tovar a technológie s dvojakým použitím, tvar a technológie určené na použitie pri ťažbe ropy alebo rafinácii ropy, tovar a technológie použité v leteckom a vesmírnom priemysle, námornej plavbe, tovar a technológie, ktoré by mohli prispieť k vojenskému a technologickému zlepšeniu Ruska. Obmedzenia sa dotkli leteckej dopravy realizovanej dopravcami a lietadlami registrovanými v Rusku, resp. v súkromnom vlastníctve ruských právnických osôb alebo fyzických osôb. Obmedzilo sa tiež vysielanie, ktorým sa šíri dezinformácie a propagandistická činnosť proti Únii a jej členským štátom.

3. Reštriktívne opatrenia upravené v

- a. *rozhodnutí Rady **2022/266/SZBP** z 23. februára 2022 o reštriktívnych opatreniach v reakcii na uznanie častí Doneckej a Luhanskej oblasti Ukrajiny, ktoré nie sú kontrolované vládou, a na nariadenie nasadenia ruských ozbrojených síl do týchto častí a*
- b. *nariadení Rady (EÚ) **2022/263** z 23. februára 2022 o reštriktívnych opatreniach v reakcii na uznanie častí Doneckej a Luhanskej oblasti Ukrajiny, ktoré nie sú kontrolované vládou, a na nariadenie nasadenia ruských ozbrojených síl do týchto častí.*

obmedzujú dovoz tovaru s pôvodom v separatistických oblastiach Ukrajiny, ktoré neboli osvedčené ukrajinskou vládou. Obmedzuje sa obchodovania s tovarom a technológiami a poskytovania služieb v oblastiach dopravy, telekomunikácií, energetiky a v súvislosti s ťažbou ropy, zemného plynu a nerastných surovín a obmedzenia sa dotýkajú aj služieb súvisiacich s cestovným ruchom.

Všetky reštriktívne opatrenia obsahujú aj ustanovenia o neuznávaní nárokov zo zmlúv či už v súdnom alebo inom konaní, ktorých plnenie bolo dotknuté zavedenými opatreniami. Všetky súčasne zakazujú sa zúčastňovať na zakázaných aktivitách, v prípade porušenia ktorých nastupujú sankcie prijaté členskými štátmi. Členské štáty sú povinné informovať ako ostatné členské štáty tak aj Komisiu a v niektorých prípadoch aj Radu o všetkých udelených výnimkách z obmedzení, nedodržiavania zákazov stanovených právnymi nástrojmi a rozhodnutiach vydaných vnútroštátnymi súdmi v súvislosti s nimi.

Reštriktívne opatrenie EÚ	Právny základ EÚ	Príslušný ÚOŠS (viď aj §4(1) zákona č.289/2016 Z.z.)	Vykonávajúci orgán + spôsob implementácie reštriktívneho opatrenia, vrátane výnimiek (viď aj §4(2) a §14 zákona č.289/2016 Z.z.)	Notifikačná povinnosť (druh povinnosti, kto voči komu, ÚOŠS zodpovedný za notifikáciu)
Zákaz vstupu a prechod cez územie ČŠ	Čl. 1 2014/145/ SZBP			
Zmrazenie všetkých finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré patria, sú vo vlastníctve, v držbe alebo pod kontrolou zadefinovaných kategórií osôb v prílohe	Čl. 2 2014/145/ SZBP + čl.2 269/2014			
Neuznanie nárokov zo zmlúv alebo transakcií, ktorých plnenie bolo dotknuté opatreniami	Čl. 11 269/2014			
Zákaz priamo alebo nepriamo nakupovať dlhopisy, kapitál alebo podobné finančné nástroje (s určenou splatnosťou / vydanými v určenom období) a zákaz akékoľvek prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu (vydané v určenom období) predávať, poskytovať v súvislosti s nimi investičné služby alebo pomoc pri ich vydávaní alebo inak s nimi nakladať	Čl. 1 ods. 1 2014/512/ SZBP			
Zákaz priamo alebo nepriamo nakupovať prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu (vydané v určenom období), predávať ich, poskytovať v súvislosti s nimi investičné služby alebo pomoc pri ich vydávaní alebo inak s nimi nakladať	Čl. 1 ods. 2 2014/512/ SZBP + Čl. 5 ods. 2 833/2014			
Zákaz priamo alebo nepriamo nakupovať prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu (s určenou splatnosťou / vydanými v určenom období), alebo akékoľvek prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu (vydané v určenom období), predávať, poskytovať v súvislosti s nimi investičné služby alebo pomoc pri ich vydávaní alebo inak s nimi nakladať	Čl. 1 ods. 3 2014/512/ SZBP + Čl. 5 ods. 3 833/2014			
zákaz priamo alebo nepriamo nakupovať prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu (vydané v určenom období), predávať ich, poskytovať v súvislosti s nimi investičné služby alebo pomoc pri ich vydávaní alebo inak s nimi nakladať, pokiaľ boli vydané	Čl. 1 ods. 4 2014/512/ SZBP + Čl. 5 ods. 4 833/2014			

zákaz na obchodných miestach registrovaných alebo uznaných v Únii, v určenom období, kótovať prevoditeľné cenné papiere akejkoľvek PO, subjektu alebo orgánu, ktoré sú usadené v Rusku a ktoré sú viac ako 50% vo verejnom vlastníctve, a poskytovať služby v súvislosti s nimi	Čl. 1 ods. 5 2014/512/ SZBP + Čl. 5 ods. 5 833/2014			
zákaz poskytovať alebo sa zúčastňovať priamo/nepriamo na akejkoľvek dohode o poskytovaní nových pôžičiek alebo úverov (s určenou splatnosťou / vydané v určenom období); akýchkoľvek nových pôžičiek alebo úverov (v určenom období)	Čl. 1 ods. 6 2014/512/ SZBP + Čl. 5 ods. 6 833/2014			
Zákaz priamo/ nepriamo nakupovať alebo predávať, prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu vydanými v určenom období, priame/nepriame poskytovanie investičných služieb v súvislosti s nimi, poskytovať pomoc pri ich vydávaní alebo akékoľvek nakladanie s nimi, ak ich vydalo Rusko, jeho vláda/ Ruská centrálna banka/PO, subjekt, orgán konajúci v ich mene alebo na ich pokyn	Čl. 1a ods. 1 2014/512/ SZBP + Čl. 5a ods. 1 833/2014			
zákaz priamo/nepriamo poskytovať /zúčastňovať sa na dohodách o poskytovaní nových pôžičiek alebo úverov v určenom období Rusku/jeho vláde/Ruskej centrálnej banke/PO, subjektu, orgánu konajúcemu v ich mene alebo na ich pokyn	Čl. 1a ods. 2 2014/512/ SZBP + Čl. 5a ods. 2 833/2014			
zákaz transakcií súvisiacich so správou rezerv, ako aj aktív Centrálnej banky Ruska. Týka sa aj konania Ruského národného investičného fondu na pokyn alebo v mene Centrálnej banky Ruska.	Čl. 1a ods. 4 2014/512/ SZBP + 5a ods. 4 833/2014			
Zákaz prijímať vklady, ak celková hodnota vkladov na jednu úverovú inštitúciu presahuje 100 000 eur	Čl. 1b 2014/512/ SZBP + Čl. 5b 833/2014			

Zákaz poskytovať centrálnymi depozitármi cenných papierov akékoľvek služby v súvislosti s prevoditeľnými cennými papiermi vydanými v určenom období	Čl. 1c 2014/512/ SZBP + Čl. 5e 833/2014			
Zákaz predávať prevoditeľné cenné papiere denominované v eurách vydané v určenom období alebo podielové listy podniku kolektívneho investovania s expozíciou voči takýmto cenným papierom	Čl. 1d 2014/512/ SZBP + Čl. 5f 833/2014			
zákaz sa poskytovať špecializované služby zasielania finančných správ, ktoré sa používajú na výmenu finančných údajov v určenom období	Čl. 1e 2014/512/ SZBP + Čl. 5h 833/2014			
zákaz predávať, dodávať, prevádzať alebo vyvážať eurobankovky	Čl. 1f 2014/512/ SZBP + Čl. 5i 833/2014			
zákaz obchodovania so všetkými druhmi zbraní a súvisiaceho materiálu vrátane zbraní a streliva, vojenských vozidiel a vybavenia, polovojenského vybavenia a náhradných dielov pre ne; poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby v súvislosti s vojenskými aktivitami a poskytovať, vyrábať, udržiavať a používať zbrane všetkého druhu a pod (vyššie uvedené); poskytovať priamo/nepriamo finančné prostriedky alebo finančnú pomoc v súvislosti s vojenskými aktivitami; zákaz dovozu, nákupu alebo prevozu všetkých druhov zbraní a súvisiaceho materiálu	Čl. 2 2014/512/ SZBP + Čl. 4 ods. 1 písm. a) a b) 833/2014			
zákaz obchodovania so všetkým tovarom a technológiami s dvojakým použitím; priamo/nepriamo poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby, poskytovať, vyrábať, viesť údržbu alebo používať; priamo/nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc na obchodovanie s takým tovarom/technológiami, na poskytnutie súvisiacej	Čl. 3 ods. 1, 2 2014/512/ SZBP + Čl. 2 ods. 1, 2; čl. 4 ods. 1			

technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb/iných služieb	písm. b) a c) 833/2014			
zákaz obchodovania s tovarom a technológiami, ktoré by mohli prispievať k vojenskému a technologickému zlepšeniu Ruska/k rozvoju sektora obrany a bezpečnosti bez ohľadu na ich pôvod; priamo/nepriamo poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby, poskytovať, vyrábať, viesť údržbu alebo používať; priamo/nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc na obchodovanie s takým tovarom/technológiami, na poskytnutie súvisiacej technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb/iných služieb	Čl. 3a ods. 1 a 2 2014/512/ SZBP + Čl. 2a ods. 1 a 2 833/2014			
Zákaz obchodovania s určitým citlivým tovarom a technológiami v prípade, že sú určené na hlbinný prieskum ropy a jej ťažbu, arktický prieskum ropy a jej ťažbu alebo v rámci projektov zameraných na bridlicovú ropu; poskytovania technickej pomoci/iných služieb; poskytovania finančných prostriedkov/finančnej pomoci	Čl. 4 ods. 1 a 2 2014/512/ SZBP + Čl. 3a 833/2014			
zákaz poskytovania služieb v súvislosti s prieskumnými a ťažobnými projektami v Rusku	Čl. 4a 2014/512/ SZBP + Čl. 3a 833/2014			
Zákaz poskytovať verejné financovanie alebo finančnú pomoc určených pre obchodovanie s Ruskom alebo investície v Rusku	Čl. 4b 2014/512/ SZBP + Čl. 2e 833/2014			
zákaz priamo/nepriamo obchodovať s tvarom a technológiami vhodnými na použitie pri rafinácii ropy bez ohľadu na pôvod; priamo/nepriamo poskytovať technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby, poskytovať, vyrábať, viesť údržbu alebo používať;	Čl. 4c 2014/512/ SZBP + Čl. 3b 833/2014			

priamo/nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc na obchodovanie s takým tovarom/technológiami, na poskytnutie súvisiacej technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb/iných služieb				
Zákaz priamo/nepriamo obchodovať s tovarom a technológiami vhodnými na použitie v leteckom a vesmírnom priemysle bez ohľadu na pôvod; priamo/nepriamo poskytovať poistenie a zaistenie; poskytovanie činností alebo ich kombináciu ako je generálna oprava, oprava, prehliadka, výmena, modifikácia alebo odstránenie porúch lietadla/komponentu s výnimkou predletovej prehliadky; poskytovať priamo/nepriamo technickú pomoc, sprostredkovateľské služby alebo iné služby, poskytovať, vyrábať, viesť údržbu alebo používať; priamo/nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc na obchodovanie s takým tovarom/technológiami, na poskytnutie súvisiacej technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb/iných služieb	Čl. 4d 2014/512/ SZBP + Čl. 3c 833/2014			
Zamietnuť povolenie pristáť, vzlietnuť alebo preletieť ponad územie Únie (každému lietadlu prevádzkovanému ruskými leteckými dopravcami, a to aj marketingovými dopravcami, aj každému lietadlu registrovanému v Rusku a každému lietadlu, ktoré nie je registrované v Rusku, ktoré je vo vlastníctve ruskej právnickej alebo fyzickej osoby, je ňou prenajímané alebo inak kontrolované)	Čl. 4e 2014/512/ SZBP + Čl. 3d 833/2014			
zákaz vysielania osobami, subjektami alebo orgánmi v prílohe IX a pozastavenie licencií	Čl. 4g 2014/512/ SZBP + Čl. 2f 833/2014			
Zákaz priamo/nepriamo obchodovať s tovarom a technológiami pre námornú plavbu bez ohľadu na pôvod; poskytovať priamo/nepriamo technickú pomoc,	Čl. 4h 2014/512/ SZBP + Čl. 3f			

sprostredkovateľské služby alebo iné služby, poskytovať, vyrábať, viesť údržbu alebo používať; priamo/nepriamo poskytovať financovanie alebo finančnú pomoc na obchodovanie s takým tovarom/technológiami, na poskytnutie súvisiacej technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb/iných služieb	833/2014			
Neuznajú sa žiadne nároky v súvislosti so žiadnou zmluvou/transakciou, ktorých plnenie bolo dotknuté opatreniami	Čl. 7 2014/512/ SZBP + Čl. 11 833/2014			
Zákaz investovať do projektov spolufinancovaných Ruským národným investičným fondom	Čl. 2e ods. 3 833/2014			
zákaz obchodovania s technológiami uvedenými v prílohe II	Čl. 3 833/2014			
zákaz priamo alebo nepriamo nakupovať prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu: so splatnosťou presahujúcou 90 dní vydanými v určenom období so splatnosťou presahujúcou 30 dní vydané v určenom období akékoľvek prevoditeľné cenné papiere a nástroje peňažného trhu vydané v určenom období predávať, poskytovať v súvislosti s nimi investičné služby alebo pomoc pri ich vydávaní alebo inak s nimi nakladať	Čl. 5 ods. 1 833/2014			
zákaz dovozu do EÚ tovaru s pôvodom v tých častiach Doneckej a Luhanskej oblasti Ukrajiny, ktoré nie sú kontrolované vládou, a zákaz poskytovať, priamo alebo nepriamo, finančné prostriedky, ako aj poistenie a prepoistenie súvisiace s dovozom tovaru s pôvodom v týchto teritoriálnych oblastiach (okrem tovaru, ktorý ukrajinské orgány skontrolovali a vydali mu osvedčenie o pôvode) - uvedené sa neuplatní v určenom období na zmluvy uzavreté do v určenom období	Čl.1 2022/266/ SZBP + Čl.2 2022/263			
Zákaz nadobúdať alebo zvyšovať podiel v nehnuteľnostiach a subjektoch (vrátane nadobúdania akcií v nich a iných podielových cenných papierov) v uvedených teritoriálnych	Čl.5 (1) 2022/266/ SZBP +			

oblastiach, zákaz poskytovať akékoľvek finančné prostriedky subjektom a vytvárať akékoľvek spoločné podniky so subjektmi v uvedených teritoriálnych oblastiach, ako aj zákaz poskytovať investičné služby priamo súvisiace s týmito činnosťami (tieto zákazy sa nevzťahujú na vedenie zákonného obchodu so subjektmi mimo týchto teritoriálnych oblastí, pod podmienkou, že súvisiace investície nie sú určené subjektom v týchto teritoriálnych oblastiach) - neuplatní sa na plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv uzavretých v určenom období	Čl.3 2022/263			
Zákaz predaja, dodávky, transferu alebo vývozu tovaru alebo technológií (špecifikovaných v prílohe II nariadenia) v sektore dopravy, energetiky, telekomunikácii a vyhľadávania, prieskumu ložísk a ťažby ropy, zemného plynu a nerastných surovín osobám a subjektom z daných teritoriálnych oblastí alebo na použitie v daných teritoriálnych oblastiach, vrátane zákazu poskytovania finančných prostriedkov, technickej pomoci alebo odbornej prípravy a ďalších služieb súvisiacich s tovarom a technológiami v uvedených sektoroch v daných teritoriálnych oblastiach -uvedené sa neuplatní v určenom období na plnenie zmlúv uzavretých v určenom období	Čl.6 2022/266/ SZBP + Čl.4 2022/263			
Zákaz poskytovania technickej pomoci alebo sprostredkovateľských, stavebných alebo inžinierskych služieb, ktoré priamo súvisia s infraštruktúrou v uvedených teritoriálnych oblastiach v sektoroch uvedených vyššie, a to bez ohľadu na pôvod tovaru alebo technológií - uvedené sa neuplatní v určenom období na plnenie zmlúv uzavretých v určenom období	Čl.7 2022/266/ SZBP + Čl.5 2022/263			
zákaz poskytovania služieb priamo súvisiacich s cestovným ruchom v uvedených teritoriálnych oblastiach - uvedené sa neuplatní do 24. 8. 2022 na plnenie zmlúv uzavretých do 23. 2. 2022	Čl.9 2022/266/ SZBP Čl.6 2022/263			

zákaz vedome a úmyselne sa zúčastňovať na činnostiach, ktorých cieľom alebo výsledkom je obchádzanie stanovených zákazov	Čl. 9 269/2022 Čl. 8 2014/512/ SZBP Čl. 12 833/2014 Čl. 4, čl. 5 ods. 3, čl. 6 ods.3, čl. 7 ods. 3, čl. 9 ods. 3 2022/266/ SZBP Čl.8 2022/263			
ČŠ stanoví pravidlá o trestoch za porušenie ustanovení (reštriktívnych opatrení –zákazov) a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené tresty musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.	Čl.15 269/2014 Čl.8 833/2014 Čl. 13 263/2022			